

רע"פ 3160/16 - זוהייר חוסייני נגד הועדה המרכזית לתכנון ובניה מזרח השרון

בבית המשפט העליון

רע"פ 3160/16

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: זוהייר חוסייני

נ ג ד

המשיבה: הועדה המרכזית לתכנון ובניה מזרח השרון

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק עפ"א 1729-05-15 שניתן ביום 8.3.2016 על ידי כב' השופטת הבכירה (בדימ') נגה אהד

בשם המבקש: עו"ד ש' בלומנפלד
בשם המשיבה: עו"ד ס' אסייג-צרויה

החלטה

בקשה זו הועברה לטיפולו בעת האחרונה.

עמוד 1

1. בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בעפ"א 15-05-1729 מיום 8.3.2016 במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בכפר-סבא בתו"ב 13-04-39542 מיום 15.3.2015.

ביום 14.4.2016 הורה בית משפט זה על עיכוב ביצוע פסק הדין עד להחלטה אחרת.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 22.4.2013 הוגש נגד המבקש כתב אישום לבית משפט השלום, בגדרו יוחס לו ביצוע עבודות בניה ושימוש בהם, הטעונות היתר – ללא היתר, או בסטייה מהיתר, או מתכנית – עבירה לפי סעיפים 145, 204 ו-208 (כנוסחם אז) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: החוק) ותקנות התכנון והבניה (עבודות ושימוש הטעונים היתר), התשכ"ז-1967 (להלן: התקנות).

3. על פי כתב האישום, בחודש אפריל שנת 2013, או בסמוך למועד זה, בתחום השיפוט של המועצה המקומית זמר, במקרקעין הידועים כגוש 8658 חלקה 44 (להלן: המקרקעין), הנמצאים בתחום התכנון של הוועדה המרחבית לתכנון ובניה מזרח השרון (להלן: הוועדה) – בוצעו, עבודות ללא היתר במקרקעין, ובכללן הקמת מבנה בשטח של כ-170 מ"ר על קרקע חקלאית, בלא שניתן לכך היתר כדין. המבקש הוא האחראי לביצוע העבודות והשימוש במקרקעין האמורים, בהיותו המחזיק, או הבעלים, או המוחזק להיות בעלים במקרקעין, או אחראי על הבניה.

4. ביום 15.3.2015, במהלך שמיעת הראיות בתיק, התנגד בא כוח המבקש להעדת מפקח הבניה ולהגשת דוח החקירה מטעמו, המשקף את הודאת המבקש במיוחס לו, וטען לפסלותה. נטען, כי טרם חקירת המבקש, המפקח לא הזהירו כדין ולא עדכנו בדבר הזכות להיוועץ בעורך דין וזכות השתיקה העומדת לו. בית משפט השלום דחה את טענותיו של המבקש, לאחר ששמע את עדות המפקח בדבר נסיבות גביית ההודאה, ולאחר שסנגורו של המבקש, משיקוליו, נמנע מלהעידו במשפט, וקבע בהחלטת ביניים כי המדובר בראייה קבילה.

בהתבסס על עדות המפקח נקבע, כי הוא קיים את חובת האזהרה ואת חובת היידוע על זכות ההיוועצות, אולם לא יידע את המבקש על זכות השתיקה. עוד נקבע כי אף שלא הוכח כי קויימה החובה לידע בדבר זכות השתיקה ואף בהנחה כי לא קויימו חובת האזהרה והיידוע על זכות ההיוועצות, הרי שדוקטרינת הפסילה הפסיקתית לא נועדה לחול על מקרים כגון זה, משאין המדובר בנחקר הנתון במעצר ונעדר יכולת לתכנן בצורה מושכלת את צעדיו בחקירה מבלי להיוועץ בעורך דין. כעולה מתוך האמרה (להלן: האמרה או ההודאה), המבקש הגיע לחקירתו לאחר שתכנן את צעדיו ולאחר ייעוץ מסויים, גם אם לא היה זה ייעוץ משפטי. בהיעדר הסבר מצד המבקש או טענה שהיה אומר דברים אחרים או נמנע מלומר דברים מסויימים, המסקנה הסבירה על בסיס ההתרשמות מהראיות היא שהוא הגיע מוכן כדי למסור גרסה שלא היתה משתנה גם אלמלא הפגמים שנפלו בחקירה.

5. עוד באותו היום הרשיע בית משפט השלום את המבקש בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום וגזר את דינו בהטילו עליו קנס בסך 60,000 ש"ח, או שנה וחצי מאסר תמורתו; צו הריסה על עבודות הבניה מושא כתב האישום, שאמור היה להיכנס לתוקפו ביום

15.7.2015; צו לרישום צו ההריסה בלשכת המקרקעין, גם על זכויות שאינן זכויות המבקש, וחתימה על התחייבות בסך 120,000 ש"ח להימנע מלעבור עבירה על אחד מסעיפי חוק התכנון והבניה במשך שלוש שנים.

6. המבקש ערער על פסק דינו של בית משפט השלום ועל החלטת הביניים, וטען, בין היתר, כי בית משפט השלום שגה משקבע כי יש לקבל את הודאתו בחקירתו כראיה קבילה. בתוך כך נטען כי היה על בית המשפט לפסול את הודאת המבקש בהתאם לדוקטרינת הפסילה הפסיקתית, משום שהמבקש לא הוזהר כדן ולא הובאו לידיעתו על ידי המפקח הזכות להיוועץ בעורך דין וזכות השתיקה. עוד נטען כי נפלה שגיאה גם בכך שניתן להודאה מלוא המשקל הראייתי. ולבסוף נטען כי ככל שהיה מקום לקבל את ההודאה כראייה, המשיבה לא הוכיחה את זהותו, גודלו ומיקומו של הנכס, מושא כתב האישום. המבקש הוסיף וטען כי העונש שהושת עליו מחמיר יתר על המידה.

7. המשיבה טענה, מנגד, כי יש לדחות את ערעורו של המבקש תוך שהיא סומכת ידה על פסק דינו של בית משפט השלום. לטענתה, הוכיחה את האמור בכתב האישום. כן נטען כי הגוש והחלקה הרלוונטיים שייכים למועצה המקומית, על פי צו המועצות המקומיות (ב) (זמר, תיקון), התשע"ג - 2012 (להלן: הצו) והמפה הנלוות לו (להלן: המפה) וכי מדובר בדיון שאינו דורש הוכחה.

8. בבית המשפט המחוזי נערכו שלוש ישיבות, במהלכן הורה בית המשפט למשיבה, להגיש צילום מפה תוחמת המתייחסת לצו ואף דחה את הדיון פעמיים לשם כך, אולם המשיבה לא הגישה את המפה ופסק הדין ניתן מבלי שהוגשה.

9. בפסק הדין, שניתן ביום 8.3.2016, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש. בית המשפט ציין כי המבקש כפר כפירה כללית בפתח הדיון בפני בית משפט השלום ומעבר לכך לא אמר דבר ולא הגיש ראיות מטעמו. נקבע כי תחום השיפוט הוא דיון שאינו טעון הוכחה. ועוד נקבע, מעבר לצורך, כי בא-כוח המשיבה הציג במהלך הדיון בערעור את הצו ממנו עולה כי הגוש המצויין בכתב האישום נמצא בשלמותו בתחום השיפוט של המועצה המקומית. עוד נקבע כי המפה המצורפת לצו היא חלק מהדין ועל פי עדות המפקח היא תלויה במשרדי הוועדה. עוד נקבע כי המפה לא הובאה לבית המשפט ואף אין צורך בהצגתה בהיותה חלק מן הדין. כן נקבע כי לא הובאה כל עדות סותרת ביחס לכך.

בנוסף, עדותו של המפקח לפיה הגיע לשטח ופגש את המבקש ואת בנו ומסר להם צו הפסקה מנהלי, לא נסתרה. המבקש זומן לוועדה והגיע לפגישה כשהוא מצוייד במפה מצבית כדי להוכיח כי הוא בונה על קרקע פרטית ולא ציבורית, כפי שסבר המפקח בתחילה. נקבע כי אלמלא היה למבקש קשר למקרקעין לא היה נוהג כך. אמרתו למפקח הוגשה וסומנה ובמסגרתה מסר המבקש כי הוא בנה את המבנה שראה המפקח בביקורו במקום. לפיכך, בצדק קבע בית משפט השלום כי הוכחו זהות מבצע העבירה, זהות המקרקעין וזיקתו של המבקש אליהם.

בית המשפט התייחס גם לכך כי המבקש לא הציג היתר בניה למבנה שבנה ואף לא הציג כל ראיה לגודל שונה של שטח המבנה, שנמדד על ידי המפקח, וכי עדות המפקח התקבלה במלואה על ידי בית משפט השלום. נקבע כי הכרעת הדין נומקה כראוי והיא מבוססת על הראיות שהוצגו ונשמעו לפניו.

לעניין גזר הדין, נקבע כי המבקש לא העלה כל טענה ממשית המצדיקה התערבות בגובה הקנס, מה גם שגזר הדין אף הקל עם המבקש בעניין זה. למרות זאת נפסק כי הקנס יפרס ל-12 תשלומים.

מכאן הבקשה שלפני.

טענות הצדדים

10. המבקש חזר על טענותיו בערעור. לטענתו, בקשתו מצדיקה מתן רשות ערעור הן משום שעניינה בשאלה בעלת חשיבות כללית והן בשל אי-הצדק שנגרם לו, משום שלא קיבל את יומו בבית המשפט. נטען כי בית המשפט קמא התעלם לחלוטין מטענות המבקש ביחס להודעתו לפני המפקח, קבילותה ומשקלה ואף לא מנה נימוק זה בין נימוקי הערעור שפירט בפתח פסק הדין. המבקש מלין על כך כי פסק הדין ניתן חרף העובדה שהמשיבה לא מילאה אחר החלטות הביניים שניתנו על ידי בית המשפט המחוזי לעניין הגשת הצו והמפה. יתרה מכך, לשיטתו, עניינו מעלה שאלה עקרונית, והיא – האם המפה המצורפת לצו המועצות המקומיות מהווה חלק מן הדין ואינה דרושה הוכחה. לטענת המבקש, על פי לשון הצו הגוש הרלבנטי אינו מסומן במפה ולכן המפה כלל איננה רלבנטית ובשל כך לא ייתכן – כפי שנטען – כי המפקח איתר את הגוש לפי המפה.

11. המשיבה טענה, מנגד, כי דין הבקשה להידחות, זאת נוכח כך שלשיטתה עיקר טענותיו של המבקש אינן מצביעות על סוגייה כללית רחבה בעלת השלכות ציבוריות המצדיקה מתן רשות ערעור אלא ממוקדות בהשגה על ממצאים עובדתיים וקביעות מהימנות שהתבררו והוכרעו בפני שתי הערכאות דלמטה. לשיטתה, אף כי בית משפט המחוזי לא מנה את כל טענותיו של המבקש, הרי שהתייחס בפסק דינו להודאת המערער לגופה ואין כל פגם בהחלטתו. לעמדת המשיבה, מכללא, החלטתו המנומקת של בית משפט השלום שלא לפסול את הודאת המבקש היתה מקובלת גם על בית המשפט המחוזי. עוד נטען כי המפקח, שעדותו התקבלה כמהימנה, זיהה את המקרקעין בדרכים המקובלות ולא עמד כל קושי בפני בית משפט השלום בהקשר זה.

כך גם בכל הנוגע למפה. נטען כי זו כלל אינה נדרשת להוכחת האישום משום שעל פי לשון הצו הגוש שבו מצוי הנכס מוגדר כמצוי בשלמותו בתחום השיפוט של המועצה המקומית. לכן צדק בית המשפט קמא בהחלטתו כי זיהוי המקרקעין הוכח כדבעי ואין לזקוף לחובתו את אורך רוחו כלפי טענות המבקש וניסיונו למצות עד תום עת הסוגייה.

המשיבה הוסיפה וטענה כי הראיות והעדויות שנשמעו מטעמה מבססות היטב את העבירות בהן הורשע המבקש, וכן כי שתיקתו של המבקש צריכה להיזקף לחובתו. בית המשפט קמא שמע את כל טענותיו של המבקש והכריע תוך התייחסות לטענות שעלו בפניו תוך קביעה שלא נפל כל פגם בהחלטת בית משפט השלום. עוד הודגש כי בעניינו של המבקש קיים צבר של ראיות שיש בו כדי לבסס הרשעה, כפי שנקבע בבית משפט השלום ולכן לא נפל כל פגם במשקל שיוחס לשתיקתו.

דין והכרעה

12. לאחר עיון בבקשה, בתגובת המשיבה לה, בפסקי הדין, בפרוטוקולים ובמוצגים – הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות.

13. הלכה למעשה, עניינו של המבקש איננו חורג מעניינו הפרטי ואף איננו מעורר כל שאלה משפטית עקרונית. כמו כן לא מצאתי כי נגרם למבקש עיוות דין, או כי מתקיימים שיקולי צדק מיוחדים, התומכים במתן רשות ערעור בעניינו. לפיכך אין הבקשה נמנית על המקרים החריגים המצדיקים מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" (לענין זה ראו ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה), פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 4515/07 אבו שנב נ' מדינת ישראל (17.10.2007); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)).

14. טענותיו של המבקש הן טענות "ערעוריות" מובהקות, הממוקדות ברובן המכריע בממצאי עובדה ומהימנות אשר נקבעו על ידי הערכאות דלמטה.

כך, טענותיו נגד קבילות הודאתו יוצאות נגד קביעות עובדתיות של בית משפט השלום לפיהן המבקש הוזר על ידי המפקח בטרם נגבתה הודאתו והועמד על זכותו להיוועץ בעורך דין (עמ' 27 לפרוטוקול ש' 3). בקביעה זו התבסס בית המשפט על דברי המפקח בעדותו. אמנם, בית המשפט קמא לא התייחס כלל לטענות המבקש ביחס לפסלות ההודאה ולמשקלה. יחד עם זאת, בית המשפט קמא קבע בפסק דינו כי עדות המפקח התקבלה במלואה על ידי בית משפט השלום וכי הכרעת הדין מנומקת ומבוססת על חומר הראיות שהוצג, ואף אני התרשמתי כך. המבקש אף אינו מציג כל עילה המצדיקה התערבות בקביעות אלו של בית משפט השלום. בנסיבות אלה, לא היה מקום להתערב בקביעות העובדתיות ביחס לעדות המפקח.

כידוע, ערכאת הערעור תתערב בקביעות עובדה ומהימנות של הערכאה הדיונית במקרים חריגים בלבד, ועניינו של המבקש אינו נמנה עליהם (ראו, בין רבים, ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 632, 643 (2000)). לכן, חרף הפגם שבהעדר התייחסות בפסק דינו של בית המשפט קמא לטענת פסלות ההודאה, לא מצאתי כי בסופו של יום נגרם למבקש אי צדק או עיוות דין. אלו הם פני הדברים שעה שמדובר בערעור, וביתר שאת כאשר מדובר ברשות ערעור ב"גלגול שלישי" (רע"פ 6318/17 משה נ' מדינת ישראל (27.8.2017)).

יתרה מכך, בית משפט השלום אף קבע כי ניתן להרשיע את המבקש גם על בסיס המארג הראייתי של ביקורי הפיקוח והצילומים שנערכו במקום, אף ללא הודאת המבקש ובית המשפט קמא קיבל את הכרעת הדין על נימוקיה. גם מטעם זה אין עילה להתערבות בית משפט זה.

15. כך גם לא מצאתי כי שאלת מעמדה הנורמטיבי של המפה המצורפת לצו מהווה עילה למתן רשות ערעור. אין מחלוקת כי הגוש שבו מצויים המקרקעין נמצא בשלמותו בתחום השיפוט של המועצה המקומית. בנסיבות אלה, אין נפקות ראייתית לכך שהמפה לא הוגשה. מה גם, שמנוסח החלטות בית המשפט קמא עולה כי בית המשפט איפשר למשיבה להגיש את המפה ודחה את הדיון לשם כך, אולם לא הורה לעשות כן.

16. בנוסף, בפסק דינו של בית משפט השלום נקבע כי זיהוי המקרקעין התבצע באמצעים שונים, לרבות תצלומי אוויר, וכן כי המבקש עצמו קשר עצמו למקרקעין ולבניה בהם. בצדק עמדו הערכאות דלמטה על כך שהמבקש לא הציג גרסה אחרת משלו, ובהעדרה עלתה מסקנה ברורה שחייבה את הרשעתו במיוחס לו.

16. לנוכח כל האמור לעיל, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית. עיכוב הביצוע עליו הורה בית משפט זה ביום 14.04.2016, מבוטל. צו ההריסה יבוצע לא יאוחר מיום 1.8.2018.

ניתנה היום, כ"א בסיון התשע"ח (4.6.2018).

ש ו פ ט